

## TRIBUNA

## Senyor Puig, 'hemeroteca dixit'



PERE ROBERT SAMPRIETO  
ARQUITECTE

Aquests dies de tardor, el galliner polític lleidatà s'ha vist especialment esvalotat per les declaracions, manifestacions i matisacions del senyor Felip Puig sobre l'aeroport d'Alguaire.

El senyor Felip Puig va ésser conseller del ram durant l'últim govern del president Pujol i m'agradaria refrescar la memòria dels lectors sobre dos assumptes on la seva actuació com a màxim titular de les infraestructures catalanes va despertar alguns recels en el nostre benllogut territori lleidatà.

El primer assumpte fa referència a la variant sud, obra que es va construir i acabar durant el seu mandat. Moltes veus i moltes opinions es van aixecar demanant-ne el desdoblament i l'oportunitat de fer-lo durant l'execució de les obres.

L'expressió unànime de la demanda del territori es va traduir amb un acord del Parlament de Catalunya, que recollia un prec unànime del territori. El Parlament català recomanà el desdoblament de l'esmentat eix viari amb un acord solemne del Parlament.

Des del primer moment, el conseller Puig va ensenyar l'esquena a la petició, es va atrinxe-

rar en una posició rígida i va reiterar en múltiples declaracions públiques que el desdoblament es faria quan fos necessari.

No cal dir que la seva actuació en aquest assumpte va generar malentesos i algun recel dins del territori lleidatà i sobretot una certa frustració... *hemeroteca dixit*.

Pel que fa a la conversió de l'aeròdrom d'Alfés en l'aeroport de Lleida, l'assumpte no va ésser tampoc gaire lluit.

Es va anunciar una i altra vegada als mitjans de comunicació locals la imminència de l'asfaltatge de la pista de l'aeròdrom d'Alfés com a primer pas per a la construcció de l'aeroport d'Alfés, que era l'opinió que defensava el Govern de la Generalitat en aquell moment. La legislatura va finalitzar i tot allò que semblava que era a tocar de mans va finalitzar en gairebé res i restà en el conjunt del territori una sensació de decepció pel retard d'una

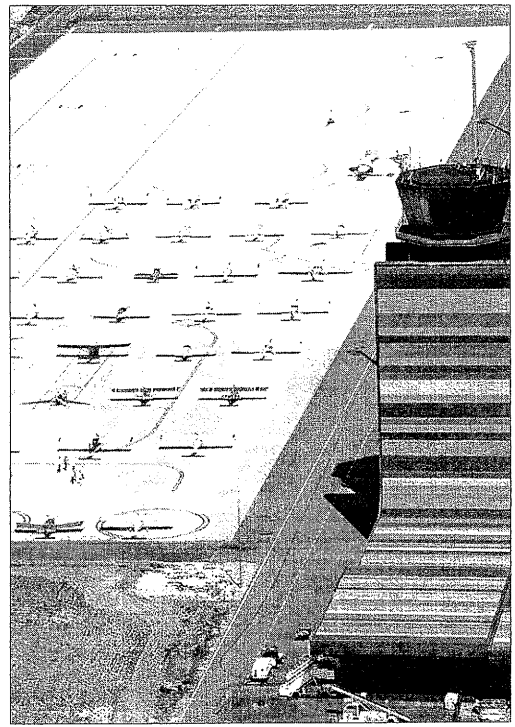
obra molt necessària, una vegada més. El conjunt del territori va tornar a experimentar certa frustració... *hemeroteca dixit*.

Senyor Felip Puig, vostè és una de les persones clau de l'equip polític de CiU i de l'equip personal d'Artur Mas.

Si la tendència que marquen les enquestes es veu confirmada, vostè, bé directament des del Govern o bé des de les més altes institucions del partit, està cridat a ésser una de les persones més influents dins la política catalana en la propera legislatura, sense ésser per ara gens descartable que la responsabilitat de Política Territorial i Infraestructures recaigui de nou sobre la seva persona.

Té molta sort, senyor Puig, moltíssima sort, perquè tindrà l'oportunitat de demostrar a la gent de Lleida, amb el seu afany i el seu esforç per pal·liar el gravíssim dèficit d'infraestructures que pateixen les terres de Lleida i esvair la boira del malentès i del recel que planen sobre alguna de les seves actuacions en l'etapa anterior.

Estic absolutament convençut que vostè així ho farà i l'*hemeroteca* posarà tothom al seu lloc i vostè tindrà la sort i la possibilitat de posar, mitjançant una feina intensa i ben feta, el seu nom i la seva acció política en favor de Lleida a dalt de tot. Vostè i tots els lleidatans en sortirem beneficiats.



Pel que fa a la conversió de l'aeròdrom d'Alfés en l'aeroport de Lleida, l'assumpte no va ésser tampoc gaire lluit

## COL·LABORACIÓ

## Ara òc! Ua lei entar aranés



FRANCESC X. BOYA ALÓS  
SINDIC D'ARAN

ARA ÒC! Ara fin, eth Parlament de Catalonha a aprovat era lei der aranés, era lei que desplegue era oficialitat der "occitan, aranés en Aran" en ensemble de Catalonha. Aguesta lei ère d'un besonh imperiós tà Aran e tà tota Occitània, per'mor dera grèu situacion en qué se tròbe era nòsta lengua. Ua lengua vièlha, digna e damb era quau, pendent sègles, era poesia e eth saber enlumenèren bona part d'Euròpa.

Eth Parlament a mostrat ara Euròpa més intoleranta que, justament, eth món sonque se pòt bastir d'ençà deth respecte ara diversitat e era generositat des forts damb es fèbles. Tanben cau reconèisher especiaument era apòsta e era volentat ferma deth Govern dera Generalitat tà aprovar e reconèisher era lengua d'un pòble que la vò seguir aportant ara umanitat coma eth

sòn mièlhor tresaur. E volh tornar a arregrair a toti es que trabalhen pera lengua era sua discrecion e tenacitat.

Ei vertat qu'era discussion sus eth títol dera lei non a estat pas un ahèr menor. Tot çò de contrari, aguest a estat un ahèr qu'a monopolizat es debats enes compareishences dera ponència. Mès pensi que, de forma ra-soada, era lei respon as demanades des que volien sonque ua lei der occitan e era des qu'auem defenut era lei der aranés, d'acòrd damb eth manifest qu'ua trentia d'entitats, associacions, institucions, escoles e toti es partits politics, a excepcio de CiU, signèrem en favor dera lengua.

Me cau plànher d'auer demorat 30 ans de democràcia tà qu'aguesta Lei arribe e arribe en un moment en qu'era situacion dera nòsta lengua ei d'ua

grana precarietat, donques ei miàcada per factors diuersi, mès sustot pr'amor que se tròbe en un espaci social fòrça redusit. Ei mès, aguesta lei, en bon sens, aurie auut d'arribar parelha dera prumèra Lei de politica lingüística aprovada en 1983. Mès non a estat atau, e ei ara, en an 2010, que venguem d'aprovar-la.

Aguesta norma complís tres objectius principaus: eth primèr, adequar eth marc juridic ath nau Estatut aprovat en an 2006. Eth dusau ei complir damb es compromís dera Carta europèa des lengües minoritàries. En tresau loc, dar coerença ath regim juridic der aranés auè dispèrs en diuerses normatives.

Era Lei definís eth concèpte de lengua pròpria e es lengües oficiaus en Aran. Definís es drets lingüistics e remèrque eth compromís damb era unitat dera lengua occitana. Tanben definís er aranés com lengua veiculara en ensenhament e es obligacions dera Corporacion Catalana de Mieis Audiovisuau e

des auti mieis de radiodifusion. Era Lei concrète es accions tath foment e difusion e es mesures qu'an de garantir era sua perviuença. Ua sintèsi que mòstre era concrecion dera lei com un marc juridic ben estructurat tà arténher es objectius plantejats. Objectius entre es quaus cau soslinhar eth que tanh ath significat fòrt dera lengua tà un pòble: un significat junhut ara sua essència, ara sua identitat, ath sòn sentit de país.

Ara ben, non cau obviar que cap lengua non a cap possibilitat de superviuer sense un poder politic que la defene. Ei per'mor d'aguesta conviccion que cau reclamar eth dret deth Conselh Generau d'Aran a gestionar aqueri ahèrs que son vinculadi ara lengua e, en conseqüència, a reclamar generositat as institucions catalanes ara ora d'interpretar es precèptes dera Lei.

E cau comprèner qu'aguesta lei, en tot èster der occitan, ei ua lei adreçada, en essència, a protegir e fomentar er aranés. Non calerie repetir er argument

reiterat qu'er aranés ei era variana pròpria der occitan en Aran e, per extension, en Catalonha. Mès enlà des plantejaments "estandarizants", impèr eth besonh de sauvar eth binòmi irrepètible d'un pòble e era sua lengua. Per aguest motiu, è defenut tostemp qu'aguest ahèr non ei unicament scientific. Ei un ahèr vitau ath torn d'ua realitat culturau e politica que conuiu damb Catalonha e que se dit Aran.

Cau tanben eth compromís des institucions catalanes tà ajudar a Aran e a Occitània a superar er estigma istoric qu'a portat er occitan ath cant dera sua aniquilacion. E aquerò vò dider compromís e recorsi tà arténher un grad de normalitat qu'auè mos manque. Aran trabalhe contracorrent tà pr'amor qu'era expression genuina dera sua identitat non se pèrde en desbrembe. Mos cau conviccion e capacitat tà transmèter a toti es que viuen e trabalhen en nòste país qu'eth mièlhor patriotisme ath servici d'Aran ei respectar e normalizar era sua lengua.